

Istnienie Międzynarodowego Stowarzyszenia Historyczno-Oświatowego, Dobroczynnego i Obrony Praw Człowieka „Memoriał” jest poważnie zagrożone. 11 listopada 2021 r. Memoriał otrzymał wezwanie z Sądu Najwyższego Rosji do stawienia się tam 25 listopada 2021 r. Biuro Prokuratora Generalnego wniosło o rozwiązanie Memoriału, który oskarża się o wielokrotne naruszanie ustawy o zagranicznych agentach. W tym samym czasie moskiewski sąd będzie decydował o rozwiązaniu Centrum Praw Człowieka „Memoriał”.

Memoriał, któremu grozi rozwiązanie, jest jedną z ostatnich znaczących organizacji rosyjskiego społeczeństwa obywatelskiego, która od momentu powstania w 1989 r. konsekwentnie prowadzi wraz ze swoimi licznymi organizacjami w Rosji, w innych krajach byłego Związku Radzieckiego oraz w krajach zachodnich, kampanię na rzecz udokumentowania zbrodni stalinowskich, w szczególności zjawiska jakim był GUŁag z siecią łagrów, krytycznego spojrzenia na całą historię Związku Radzieckiego oraz przestrzegania praw człowieka na terytorium byłego ZSRR. Zdecydowanie nie wpisuje się to w politykę historyczną prowadzoną przez obecnych władców Rosji.

Memoriał i jego działacze otrzymali kilka międzynarodowych nagród za swoją pracę na polu historycznym i naukowym oraz w dziedzinie praw człowieka, w tym Nagrodę im. Sacharowa Parlamentu UE w 2009. Organizacja ta, dzięki swojemu zaangażowaniu w obronę praw człowieka i krytycznej analizie radzieckiej/rosyjskiej przeszłości, od lat jest bardzo niewygodna (to eufemizm) dla prezydenta W. Putina. Na podstawie ustawy z 2012 r. o „agentach zagranicznych” rosyjska prokuratura, z inicjatywy reżimu W. Putina, dąży do zamknięcia Memoriału, podobnie jak wcześniej wielu innych organizacji pozarządowych.

[Deutsche Gesellschaft für Osteuropakunde e. V. \(DGO\)](#), największe stowarzyszenie zajmujące się studiami nad Europą Wschodnią w świecie niemieckojęzycznym, protestuje przeciwko temu nieuzasadnionemu atakowi na Memoriał. DGO wzywa rosyjską Prokuraturę Generalną do natychmiastowego wycofania wniosku o rozwiązanie Memoriału International oraz Centrum Praw Człowieka Memoriał. DGO wzywa również rząd niemiecki i Unię Europejską, by zrobiły wszystko, co w ich mocy, by chronić Memoriał, jego pracowników i rosyjskie społeczeństwo obywatelskie.

W ostatnich dniach wiele znanych osób publicznych, działaczy na rzecz praw człowieka, dziennikarzy, naukowców i obywateli w Rosji i za granicą wyraziło swoją solidarność z Memoriałem i sprzeciw wobec jego zamknięcia.

Należy nadmienić, iż częścią działalności Memoriału są studia nad polskimi ofiarami represji, w tym zbrodni katyńskiej prowadzona przez Komisję Polską Stowarzyszenia Memoriał, której koordynatorem jest Aleksandr Gurjanow. Memoriał ściśle współpracuje z Ośrodkiem Karta od 1992 roku tworząc Indeks Represjonowanych.

To bardzo cenna inicjatywa i godna wsparcia. Ma ona jednak znaczenie symboliczne i trudno uwierzyć, że wpłynie na władze rosyjskie zwłaszcza, że wytoczono naprawdę potężne działania oskarżenia o agenturalność. To oczywiście przykre, ale wcześniejsze doświadczenia historyczne i obserwacja współczesności nie pozostawia złudzeń co do losu stowarzyszenia.

## **NIEMCY: Petycja przeciwko rozwiązaniu rosyjskiego „Memoriału”**

Wpisany przez Jolanta Leśniewska  
sobota, 27 listopada 2021 17:47 -

---

Więcej:

[Fokus Memorial: Erklärungen](#)

Jolanta Leśniewska  
AP O/ Kutno